

V Bruseli 23. mája 2016
(OR. en)

9111/16

COAFR 138
RELEX 412
ACP 71
DEVGEN 96
ASIM 76
JAI 397
COPS 154
MAMA 82
COWEB 43

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	23. mája 2016
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8933/16, 9242/16
Predmet:	Vonkajšie aspekty migrácie - závery Rady (23. mája 2016)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o vonkajších aspektoch migrácie, ktoré Rada prijala na svojom 3 466. zasadnutí 23. mája 2016.

Závery Rady o vonkajších aspektoch migrácie

1. Rada zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť prácu na vonkajšom rozmere migračnej politiky, a potvrdzuje svoj záväzok pristupovať k migrácii komplexne a vyvážené z geografického hľadiska, na základe európskej migračnej agendy, záverov Európskej rady a záverov Rady z 12. októbra 2015 a 12. mája 2016 pri plnom dodržiavaní medzinárodného práva a ľudských práv. Rada pripomína opatrenia, ktoré EÚ a jej členské štáty prijali s cieľom začleniť migráciu do zahraničnej politiky EÚ ako jej stálu a štrukturálnu súčasť. Základom prístupu EÚ by malo byť vykonávanie dohodnutých opatrení, Rada však víta výzvy a iniciatívy členských štátov týkajúce sa ďalších, kolektívnych a posilnených opatrení EÚ voči tretím krajinám.

2. Rada je v tejto súvislosti nadalej presvedčená, že dôsledná, ambiciózna a dobre koordinovaná európska zahraničná politika poskytne EÚ potrebné nástroje na to, aby účinne zvládla súčasné i budúce výzvy v oblasti migrácie. Bude si to vyžadovať efektívne využívanie všetkých relevantných nástrojov a prostriedkov EÚ, ako aj primerané financovanie.

3. Rada vzhľadom na júnové zasadnutie Európskej rady zdôrazňuje naliehavosť posilnenia spoločného prístupu EÚ. Rada upozorňuje na to, že je potrebné zrýchliť prácu týkajúcu sa vonkajších aspektov európskej migračnej agendy, dialógov na vysokej úrovni, ktoré presadzuje vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, balíkov opatrení prispôbovaných jednotlivým krajinám, ktoré pripravili útvary Komisie a ESVČ, akčného plánu z Valletty, vyhlásenia konferencie na vysokej úrovni o trase cez východné Stredozemie a západný Balkán, a víta predloženie inovatívnych návrhov všetkých členských štátov vrátane „paktu o migrácii“, ktorý navrhlo Taliansko. Rada sa tiež bude ďalej venovať návrhu Maďarska s názvom „Schengen 2.0“. Pripomína okrem toho závery Rady z 12. mája 2016 o prístupe EÚ k nútenému vysídľovaniu a rozvoju.

4. Rada berie na vedomie konštruktívny výsledok dialógov na vysokej úrovni o migrácii a opätovne potvrdzuje, že spájanie pridanej hodnoty na úrovni EÚ a angažovanosti a príspevkov členských štátov je dobrým spôsobom, ako dosiahnuť pokrok v dialógoch zameraných na jednotlivé krajiny. Vidno to aj z priamej angažovanosti predsedníctva a jednotlivých členských štátov na podporu VP/PK spolu s prácou, v ktorej pokračuje Komisia. Je zásadne dôležité, aby EÚ a členské štáty na tomto základe ďalej konsolidovali a rozvíjali tento spoločný spôsob riešenia spoločných výziev a maximalizovali vplyv svojej kolektívnej práce. V tejto súvislosti sa musí úzko koordinovať spolupráca s tretími krajinami. Rada bude pravidelne vyhodnocovať dosiahnutý pokrok.

5. Rada naďalej podporuje spoločnú prácu na balíkoch opatrení prispôbovaných jednotlivým krajinám, najmä pokiaľ ide o niekoľko kľúčových partnerských krajín v Afrike a Ázii, a to v rámci dialógov na vysokej úrovni, pričom využíva stimulačné opatrenia, aby dosiahla výsledky. V balíkoch opatrení pre jednotlivé krajiny by sa mali jasne špecifikovať vzájomné záväzky EÚ a jej členských štátov a ich partnerov.

Pripomína, že je dôležité podporovať koherentné presmerovanie nástrojov vonkajšej pomoci EÚ a členských štátov, a to aj prostredníctvom nástrojov spoločného programovania a kombinovaného financovania a s cieľom podporiť vonkajšiu činnosť v oblasti migrácie.

6. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa plne vykonával akčný plán z Valletty, a pripomína dohodu z Valletty o tom, že sa dosiahnu výsledky vo všetkých piatich pilieroch akčného plánu, a to vo všetkých troch regiónoch (severná Afrika, región Sahel/Čadské jazero a Africký roh). Víta rýchle schválenie projektov v hodnote 751 miliónov EUR v rámci núdzového trustového fondu pre Afriku a zdôrazňuje potrebu zabezpečiť ich vyvážené a komplexné vykonávanie v súlade so zásadami efektívnosti, partnerstva a komplementárnosti, ako aj záujem EÚ o lepšiu spoluprácu v oblasti návratu a readmisie. Rada očakáva zintenzívnenie práce v úzkom partnerstve s africkými krajinami prostredníctvom transparentného a strategického politického dialógu (vrátane chartúmskeho a rabatského procesu), a to najmä prostredníctvom júnového zasadnutia expertov zameraného na zhodnotenie stavu vykonávania akčného plánu z Valletty a zasadnutia vyšších úradníkov v roku 2017, a vyzýva strategický výbor trustového fondu, aby poskytol ďalšie strategické usmernenia. Rada bude vykonávanie akčného plánu z Valletty pozorne sledovať a vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby o dosiahnutom pokroku podali správu na jednom z nadchádzajúcich zasadnutí Rady.

7. Rada tiež pripomína dôležitosť prepojenia medzi bezpečnosťou a rozvojom a význam rýchleho vykonávania iniciatívy Budovanie kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja ako súčasti riešenia.

8. V rámci tohto holistického prístupu je spolupráca v oblasti návratu a readmisie dôležitým prvkom širšej a vyváženej spolupráce s partnerskými krajinami. Rada pripomína potrebu úplného a účinného vykonávania existujúcich readmisných dohôd vo vzťahu k všetkým zúčastneným členským štátom. Rokovania, na ktoré už Rada vydala poverenia, a prebiehajúce rokovania o dohodách o readmisii sa musia urýchliť a uzavrieť čo najskôr, v úzkej koordinácii s členskými štátmi. Rada je v úzkej spolupráci s Komisiou odhodlaná posilniť a zefektívniť spoluprácu v oblasti návratu s kľúčovými krajinami pôvodu a tranzitu, najmä Pakistanom, Afganistanom a Bangladéšom, a víta odporúčanie Komisie schváliť začatie rokovaní o dohode o readmisii medzi EÚ a Nigériou. Rada pripomína všetky relevantné právne záväzky vo vzťahu ku krajinám AKT v rámci Dohody z Cotonou. Spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu v tejto súvislosti môže zahŕňať aj identifikáciu ľudí, ktorí potrebujú ochranu, ako aj programy asistovaného dobrovoľného návratu pre uviaznutých migrantov.

Rada pripomína potrebu spolupráce v oblasti migrácie so všetkými tretími krajinami, ktoré majú kľúčový význam pri zvládaní súčasných tokov neregulárnych migrantov, ako je napríklad Irak.

9. Kombinácia uvedených dialógov, misií a nástrojov musí viesť k viditeľnému zlepšeniu spolupráce s kľúčovými partnerskými krajinami. Tento prístup – ako súčasť strategického a operačného plánu založeného na konkrétnych krátkodobých, strednodobých a dlhodobých opatreniach – by mal byť ústrednou súčasťou vonkajších aspektov európskej migračnej agendy a ďalších príprav na júnové zasadnutie Európskej rady.

Rada zdôrazňuje dôležitosť riadenia vonkajších hraníc EÚ a schengenského priestoru.

10. Rada víta prácu, ktorá sa vykonala na trase cez východné Stredozemie s cieľom zvládnuť rozsiahle toky neregulárnych migrantov a utečencov na západobalkánskej trase, a zdôrazňuje význam ďalších rozhodných krokov, ktoré sa zrealizovali v rámci vykonávania vyhlásenia EÚ a Turecka z 18. marca. Pokračujúca úzka spolupráca s Tureckom v stanovenom rámci pomáha odstrániť motiváciu pre migrantov a žiadateľov o azyl cestovať do EÚ po neregulárnych trasách, na ktorých riskujú životy. Zníženie migračných tokov musí byť udržateľné. V tejto súvislosti by sa malo pokračovať v aktívnej výmene informácií, koordinácii a spolupráci vnútri EÚ a s tretími krajinami, keďže sa preukázala jej účinnosť, pričom by sa malo pokračovať aj v pomoci pri riešení celkových výziev súvisiacich s migráciou. V záujme lepšieho riadenia migračných tokov je dôležité zachovať si ostražitosť, pokiaľ ide o trasu cez východné Stredozemie a tiež využívať rámec regionálnych procesov (budapešťiansky a pražský proces).

Na účely boja proti organizovanému obchodovaniu s ľuďmi, rozkladania sietí prevádzачov a riešenia humanitárnej krízy obnovením bezpečného a riadneho riadenia migračných tokov by sa mali podľa potreby využiť všetky relevantné nástroje EÚ.

Okrem toho Rada opätovne potvrdzuje svoju podporu Jordánsku, Libanonu a Iraku a pripomína výzvu na urýchlenu úhradu a finalizáciu paktov EÚ zameraných na Jordánsko a Libanon v záujme posilnenia podpory utečencom a hostiteľským komunitám v oboch krajinách.

11. Pokiaľ ide o trasu cez centrálnu Stredozemie, Rada zdôrazňuje potrebu využívať širokú škálu nástrojov dostupných na riadenie tokov v spolupráci s tretími krajinami pôvodu a tranzitu ako súčasť regionálneho prístupu EÚ k migrácii, aj prostredníctvom nástrojov SBOP. Osobitne vyzdvihuje význam práce, ktorú je potrebné vykonať na žiadosť líbyjskej vlády národnej jednoty a v partnerstve s ňou na komplexnom prístupe k riadeniu migrácie, ktorý zahŕňa boj proti prevádzkačom a obchodníkom s ľuďmi, ako aj budovanie kapacít a školenie líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva ako jednu z dvoch podporných úloh, ktoré sa budú vykonávať v rámci operácie EUNAVFOR MED Sophia. Na tento účel sa bude napredovať v úsilí o zmenu mandátu operácie EUNAVFOR MED Sophia, ako aj o možné zabezpečenie väčšej civilnej prítomnosti v rámci SBOP v Líbyi vrátane pomoci pri riadení hraníc, a to popri existujúcich projektoch budovania kapacít, ktoré financuje EÚ.

Zatiaľ čo sa zachová zameranie na základné mandáty súčasných misií a operácií SBOP v sahelskej oblasti, možno pokračovať v práci na spôsoboch, ktorými môžu prispieť k zvýšeniu celkovej stability a bezpečnosti a posilneniu kapacity riadenia hraníc v tejto oblasti.

Práca na migračnej trase vedúcej strednou časťou Stredozemia sa v krátkodobom horizonte vykoná v úzkej spolupráci s UNHCR a IOM a s krajinami pôvodu a tranzitu s cieľom zabezpečiť ochranu osôb v núdzi, dôstojné prijímanie uviaznutých migrantov a návrat neregulárnych migrantov vrátane asistovaného dobrovoľného návratu a projektov reintegrácie, aj pokiaľ ide o Niger, pričom sa bude vychádzať z existujúcej prebiehajúcej práce.

V súvislosti s migračnými výzvami by sa mali zvážiť ďalšie možnosti vrátane budovania kapacít, posilnenia riadenia hraníc, výmeny informácií a boja proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti.

12. Berúc do úvahy pozitívne výsledky, Rada pripomína význam zachovania a posilnenia spolupráce s tretími krajinami na trase cez západnú Stredomorie, a to aj prostredníctvom dvojstranných a viacstranných iniciatív.

13. Hoci je dôležité bezodkladne a v krátkodobom horizonte sa zaoberať riadením prebiehajúcich migračných tokov, Rada opätovne zdôrazňuje význam boja proti základným príčinám neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania, a to aj prostredníctvom predchádzania konfliktom a ich riešenia v záujme lepšieho zvládania zmiešaných migračných tokov. Vzhľadom na komplexné spektrum príčin migračných pohybov je kľúčovým faktorom budovanie silných partnerstiev s tretími krajinami pôvodu, tranzitu a hostiteľskými tretími krajinami založeného na vzájomnej dôvere spolu s udržateľnými dlhodobými politikami a pri plnom využití existujúcich procesov a programov. Rada zdôrazňuje význam informačných a preventívnych kampaní v tretích krajinách o rizikách prevádzachstva a obchodovania s ľuďmi. Rada je naďalej mimoriadne ostražitá, pokiaľ ide o možné nové trasy neregulárnej migrácie, a žiada vhodné opatrenia, ktoré sa môžu v tomto ohľade ukázať ako potrebné. Okrem toho je potrebné riešiť migráciu nielen ako krátkodobý jav, ale aj ako dlhodobú výzvu a príležitosť.

14. Rada pripomína, že svet čelí najväčšiemu rozsahu núteného vysídľovania od konca druhej svetovej vojny, pričom ide o viac ako 60 miliónov utečencov a vnútorne vysídlených osôb. Riadenie zmiešaných migračných tokov je nielen európskou, ale celosvetovou zodpovednosťou, ktorá si vyžaduje spoločné odhodlanie a riešenia. Vyžaduje si, aby krajiny pôvodu, tranzitu a cieľové krajiny vytvárali skutočné partnerstvá na základe posilnenej vzájomnej podpory a solidarity, ako aj spravodlivé a vyvážené rozdelenie zodpovednosti v rámci medzinárodného spoločenstva. EÚ sa aj naďalej bude dôrazne zasadzovať za dodržiavanie medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva, práva týkajúceho sa utečencov, najmä zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv.

15. V tejto súvislosti Rada zdôrazňuje význam globálnych podujatí súvisiacich s migračnými pohybmi a utečeneckou krízou, ako sú napríklad Svetový humanitárny samit a podujatia na vysokej úrovni organizované na pôde Valného zhromaždenia OSN v septembri 2016. Na týchto podujatiach budú EÚ a jej členské štáty pripravené aktívne sa podieľať na spravodlivom a vyváženom rozdelení zodpovednosti v rámci medzinárodného spoločenstva.